

Maiju Korteniemi ja Aino Leppänen

Isä synnytyksessä

Kirjallisuuskatsaus

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Kätilö AMK

Hoitotyön koulutusohjelma

Opinnäytetyö

18.4.2013

Tekijä(t) Otsikko	Maiju Korteniemi ja Aino Leppänen Isä synnytyksessä
Sivumäärä Aika	31 sivua + 3 liitettä 17.4.2013
Tutkinto	kätilö
Koulutusohjelma	hoitotyön koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	kätilötyön suuntautumisvaihtoehto
Ohjaaja(t)	Lehtori, TtT Leena Hannula
<p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tuottaa kirjallisuuskatsaus isän osallistumisesta synnytykseen. Tavoitteena oli kuvata isien synnytyskokemuksia, odotuksia synnytykseen liittyen sekä synnytykseen osallistumisen vaikutuksia. Opinnäytetyö on jatkoa Metropolia Ammattikorkeakoulun Urbaani vanhemmuus -hankkeelle.</p> <p>Aineisto kerättiin Ovid-tietokantapalvelun tietokannoista CINAHL ja Medline systemaattisen kirjallisuuskatsauksen menetelmää soveltaen. Hakusanoina käytettiin ennalta määriteltäviä hakusanoja ja tietokantakohtaisia asiasanoja. Kirjallisuuskatsaukseen sisällytettiin 21 artikkelia, joiden todettiin vastaavan tutkimuskysymyksiin ja tuovan aiheesta keskeistä tietoa. Tutkimusartikkelit analysoitiin aineistolähtöistä sisällönanalyysia apuna käyttäen.</p> <p>Kirjallisuuskatsauksen tulosten mukaan suurin osa isistä oli halukkaita osallistumaan synnytykseen. Isät pitivät usein synnytykseen osallistumisestaan merkittävänä synnyttäjän, heidän itsensä, parisuhteen, mutta myös syntyvään lapseen muodostuvan kiintymyssuhteen kannalta. Isät kävivät läpi monenlaisia tunteita synnytyksen aikana: kumppanin kivun herättämät avuttomuuden, ahdistuksen ja pelon tunteet väistyvät lapsen syntymän myötä helpotuksen, ylpeyden ja suunnattoman ilon tunteiden tieltä. Isät kokevat isyytensä alkavan syntymän hetkellä. Isien synnytyskokemukseen vaikuttivat muun muassa kätilön ja muun hoitohenkilökunnan toiminta, kumppanin kipukokemus sekä omat odotukset. Kätilön antaman tuen vaikutus isän onnistuneeseen synnytyskokemuksen kannalta oli suuri. Isät halusivat tulla kohdelluiksi osana synnyttävää pariskuntaa. Isälle mielekkään ja luontevan roolin löytyminen synnytyksen aikana auttoi olennaisesti isän positiivisen synnytyskokemuksen muodostumisessa.</p> <p>Kätilön työssä on tärkeää ohjata isää yksilöllisesti. Kirjallisuuskatsaukseen koottujen isien synnytyskokemusten avulla kätilö voi vaikuttaa omiin työskentelytapoihinsa synnytyksen hoitotyössä. Katsauksen uskotaan hyödyttävän myös äitiysneuvolan terveydenhoitajia sekä kätilötyön opiskelijoita tarjoamalla tiivistelmän ja luotettavia lähteitä kätilötyön keskeisestä aiheesta.</p>	
Avainsanat	isä, synnytys, synnytyskokemus

Author(s) Title	Maiju Korteniemi, Aino Leppänen Fathers in Labor and Delivery
Number of Pages Date	31 pages + 3 appendices 17 April 2013
Degree	Bachelor of Health Care
Degree Programme	Nursing and Health Care
Specialisation option	Midwifery
Instructor(s)	Leena Hannula, Project Manager
<p>The aim of the Bachelor's thesis was to conduct a literature review on the fathers' birth attendance. The objective was to describe fathers' birth experiences and expectations, the importance of fathers' presence to the birth giving mothers as well as the roles adopted by fathers in the labor. This thesis is a continuation to the project Urban Parenthood of Helsinki Metropolia University of Applied Sciences.</p> <p>The material was collected applying the method of systematic literature review from the Ovid databases CINAHL and Medline. The data was searched using predetermined search words and subject headings. Altogether 21 research articles giving essential information on the subject were included in the review. The studies were analyzed applying the principals of inductive content analysis.</p> <p>According to the results of the review the majority of fathers were willing to involve themselves in labor and delivery. Most of them had a positive birth experience, which however was heavily influenced by the activities and behavior of the midwife and the other staff. In addition, seeing one's beloved partner in so much pain caused negative feelings such as anxiety, frustration and fear, especially when losing the connection to the birth giving mother, who gradually turned inside trying to stand the pain. The support as well as meaningful tasks giving by the midwife had a tremendous effect on the fathers' birth experience. They wanted to be faced as a part of the laboring couple with their unique needs and feelings.</p> <p>Fathers considered their presence in the birth room important for their birth giving partners, for themselves, for the relationship as well as for the paternal-child attachment. Father's role in the labor was mainly to be available and give emotional as well as physical support to the mother. However, after having come into the world the infant captured the father's attention and he was full of relief and joy, whatever it had happened during the labor. Fatherhood began at birth. Man expressed respect and love also to his partner at the moment of birth.</p> <p>This thesis provides midwives, public health nurses as well as the students of midwifery with a summary and references of good quality on the fathers' birth attendance.</p>	
Keywords	father, childbirth, childbirth experience

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Isä synnytyksessä	2
2.1	Isän motiiveja synnytykseen osallistumiseen	2
2.2	Isän tuen ja tiedon tarve	2
2.3	Isän tunteet ja tuntemukset	3
2.4	Isän rooli äidin tukijana	3
2.5	Isä ja äidin kipu	5
2.6	Kättilön rooli isän tukijana	5
3	Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet	6
4	Menetelmät	7
4.1	Aineiston haku	7
4.2	Aineiston valinta	8
4.3	Aineiston analysointi	10
5	Tulokset	11
5.1	Aineiston kuvaus	11
5.2	Isien odotukset	14
5.3	Isien positiiviset synnytyskokemukset	15
5.3.1	Luottamus henkilökuntaan	15
5.3.2	Kättilön antaman tuen tärkeys	16
5.3.3	Osallisuuden kokemus	17
5.3.4	Onnistuminen tukijan roolissa	18
5.3.5	Syntymän hetkeen liittyvät tunteet	19
5.4	Isien negatiiviset kokemukset	20
5.4.1	Kumppanin kivun herättämät tunteet	20
5.4.2	Henkilökunnan toiminnan herättämät tunteet	22
5.4.3	Muita negatiivisten tunteiden aiheuttajia	23
5.5	Isän rooli tukijana	24
6	Pohdinta	26
	Lähteet	29
	Liitteet	
	Liite 1. CINAHL -tietokannassa (Ovid) tehdyt kirjallisuushaut	
	Liite 2. Medline -tietokannassa (Ovid) tehdyt kirjallisuushaut	
	Liite 3. Kirjallisuuskatsauksen tutkimusten tarkoitukset ja päätulokset	

1 Johdanto

Nykyään isät osallistuvat lapsensa syntymään lähes poikkeuksetta. Parhaimmillaan isä on kumppanilleen yksi tämän tärkeimmistä voimavaroista synnytyksen aikana. Kuitenkin ilmiö ja siihen liittyvä tutkimus on verrattain uutta. Vasta puoli vuosisataa sitten alettiin vaatia isien osallistumista synnytykseen, mikä aluksi aiheutti vastarintaa lääkärin keskuudessa (Dellman 2004: 20). Vaarallisena pidettynä tapahtumana ”synnytyksessä ei ollut sijaa herkkätunteisuudelle, nähtävyyksien katselulle tai seksuaaliselle mielihyvälle” (Morton 1966, Chapmanin 1991: 22 mukaan). Lisäksi katsottiin, että miehet voisivat joutua paniikkiin tai pyörtyä ja heidän läsnäolonsa synnytyksen aikana lisäisi infektioita sekä hoitovirhekanteita (Morton 1966; Shu 1973; Sullivan 1969, Chapmanin 1991: 22 mukaan).

Dellmanin (2004: 20) kirjallisuuskatsauksessa todetaan ensimmäisten tutkimusten isien läsnäolon merkityksestä synnytyksessä ajoittuvan 1970-luvun loppupuolelle keskittyen äitiin ja vastasyntyneeseen kohdistuneisiin vaikutuksiin. Perinteisesti isän rooli synnytyksessä on nähty emotionaalisen tuen antajana synnyttävälle naiselle (Palkovitz 1987: 126; Nichols 1993: 101). Isillä on kuitenkin omat ainutlaatuiset odotuksensa synnytykseen liittyen ja synnytyksessä läsnäolo on merkityksellinen myös isän itsensä kannalta. Tämän vuoksi isien kokemusmaailman ymmärtäminen on oleellista kaikille lapsiperheiden kanssa työskenteleville. (Jordan 2007: 4.) Isän synnytykseen osallistumisen on osoitettu muun muassa helpottavan isyyteen siirtymistä (Vehviläinen-Julkunen – Liukkonen 1998: 14; Draper 2003: 134), vahvistavan isän suhdetta synnyttävään kumppaniinsa (Chan – Paterson-Brown 2002; 11) sekä edistävän isän ja vastasyntyneen välisen kiintymyssuhteen muodostumista (Waldenström 1999: 362).

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tuottaa kirjallisuuskatsaus isän osallistumisesta synnytykseen. Tavoitteena on kuvata isän synnytyskokemusta, odotuksia synnytykselle sekä isän läsnäolon vaikutusta äidin synnytyskokemukseen.

Tutkimuskysymykset

1. Mitä hyötyjä isän läsnäololla synnytyksessä kuvataan?
2. Millaista apua ja tukea isien kuvataan toivovan synnytyksessä?
3. Millaisia isän synnytyskokemuksia kuvataan?

2 Isä synnytyksessä

2.1 Isän motiiveja synnytykseen osallistumiseen

Kumppanin tukeminen on isien tärkeimpiä syitä osallistua synnytykseen (Somers-Smith 1999: 104; Vehviläinen-Julkunen – Liukkonen 1998: 14; Palkovitz 1987: 126). Myös vastuullisuus kumppanista ja vauvasta sekä isyyden lujittaminen kannustavat isiä olemaan läsnä synnytyksessä (Vehviläinen-Julkunen – Liukkonen 1998: 14). Moni isä ajattelee synnytykseen osallistumisen kuuluvan isän rooliin (Palkovitz 1997: 126) ja synnytyksestä pois jäämisen olevan luonnotonta (Somers-Smith 1999: 104). Muita syitä osallistumiseen ovat tilanteen ainutlaatuisuus, parisuhde sekä välitön kontakti vastasyntyneeseen (Vehviläinen-Julkunen – Liukkonen 1998: 14; Palkovitz 1987: 126). Isät myös uskovat, että synnytykseen osallistuminen helpottaa isää ilmaisemaan hellyyttä lastaan kohtaan ja madaltaa isän kynnystä osallistua vauvan hoitoon säännöllisesti (Palkovitz 1987: 126).

2.2 Isän tuen ja tiedon tarve

Isät kokevat synnytyksen odotettua tunnepitoisemmaksi ja vaativammaksi (Chandler – Field 1997: 19). Isien henkilökohtaisen tuen tarve on hyvin tunnistettu (Somers-Smith 1999: 104,105; Backström – Hertfelt 2009: 70). Isät kokevat usein olevansa pakotettuja piilottamaan turvattomuuden ja hermostuneisuuden tunteensa luottavaisen ja rauhallisen ulkokuoren taakse tukiessaan kumppaniaan (Premberg – Carlsson – Hellström 2011: 851). Isät saattavat kokea myös tarpeettomuutta ja tulevansa sivuutetuiksi kättilöiden sekä muun henkilökunnan taholta. Kättilöltä saatua tietoa voidaan pitää tyynnyttävänä tai jopa virheellisenä (Premberg ym. 2011: 850.) Tällaisten kokemusten vaikutusta isän rooliin synnyttävän kumppaninsa tukijana ja alkavaan isyyteen on selvitetty melko vähän. Prembergin – Taftin – Hellströmin – Bergin (2012: 1) tutkimuksen tarkoituksena oli kehittää kyselylomake työkaluksi isien synnytyskokemusten arviointiin, jotta isien tuen tarve synnytyksessä voitaisiin paremmin yksilöidä. Tutkimuksen pohjalta nimettiin neljä isien synnytyskokemusta kuvaavaa ulottuvuutta: huoli (*worry*), tieto (*information*), emotionaalinen tuki (*emotional support*) ja hyväksyntä (*acceptance*) (Premberg ym. 2012: 5).

Mesiäslehto-Soukka (2005: 129) toteaa väitöskirjassaan isien haluavan olla läsnä synnytyksessä kumppaninsa tukihenkilönä, mutta heillä ei ole tietoa, mitä he voivat tehdä vaimonsa auttamiseksi. ”Isät haluavat konkreettista tietoa siitä, mitä tapahtuu, mitä saa tehdä ja miten ohjata äitiä” (Mesiäslehto-Soukka 2005: 129).

2.3 Isän tunteet ja tuntemukset

Isät kokevat synnytyksen ainutkertaisena, ikimuistoisena ja unohtumattomana tapahtumana (Mesiäslehto-Soukka 2005: 129). Synnytyksessä isyys konkretisoituu ja sen merkitys kasvaa. Sitä pidetään yhtenä elämän parhaista hetkistä, isän velvollisuutena sekä tärkeänä osana isänä olemista (Vehviläinen-Julkunen – Liukkonen 1998: 14). Hallin (1995: 175) tutkimuksessa isät kuvasivat vastasyntyneensä kohtaamista ilmaisulla ”rakkautta ensi silmäyksellä”. Lapsen tulo maailmaan on uskomaton ja fantastinen kokemus, jolloin isäksi tulon kokemus täyttyy (Hall 1995: 175).

Vallimies-Patomäen (1998: 127) mukaan miesten pelot synnytyksessä kohdistuvat lapsen vointiin ja naisen kipuihin. Isät voivat kokea synnytyksessä myös turvattomuutta, hermostuneisuutta, ärsyntymistä, turhautumista (Premberg ym. 2011: 851) ja stressiä sekä ahdistuneisuutta (Bartels 1999: 683). Erityisesti synnyttäjän kivun näkeminen saattaa aiheuttaa ahdistusta (Nichols 1993: 102). Isien hyvinvoinnin on havaittu liittyvän äidin psyykkiseen hyvinvointiin ja positiiviseen synnytykokemukseen (Fenwick – Bayes – Johansson 2012: 3). Kumppanin hätäsektion kokeneet isät tunsivat itsensä ahdistuneemmiksi, avuttomammiksi ja turhautuneemmiksi, kuin spontaanissa alatiesynnytyksessä tai elektiivisessä sektiossa mukana olleet isät (Rosich-Medina – Shetty 2007: 70; Chan – Paterson-Brown 1992: 13).

2.4 Isän rooli äidin tukijana

Äidit pitävät kumppaniensa läsnäoloa hyödyllisenä synnytyksessä (Chan – Paterson-Brown 2002: 12). Chan – Paterson-Brownin (2002: 13) tutkimuksen mukaan äidit kokivat puolisonsa hyödyllisemmiksi synnytyksessä kuin puolisonsa itse. Somers-Smithin (1999: 103) mukaan synnyttäjät odottivat saavansa puolisoltaan konkreettista tukea synnytyksen aikana. Synnytyksen koittaessa puolisoiden tarjoaman psyykkisen tuen: empatian, sympatian ja välittämisen ilmaiseminen osoittautui konkreettista tukea tärkeämmäksi. Usein äidit pitävät pelkästään puolison läsnäoloa ja kannustamista sekä pieniä konkreettisia eleitä, kuten kädestä pitämistä, silittämistä tai katsekontaktia tärkeänä

voimavarana synnytyksessä. Tutkimuksen mukaan äitien aikaisemmat positiiviset kokemukset puolison antamasta tuesta, esimerkiksi vaikeissa elämäntilanteissa, lisäävät synnyttäjien luottamusta puolisoidensa kykyyn tukea häntä myös synnytyksessä. (Somers-Smith 1999: 103.) Olinin – Faxelidin (2003: 155) mukaan ensisynnyttäjät kokivat kumppaniltaan saamansa tuen voimakkaammaksi kuin uudesti synnyttäjät.

Kyetäkseen tukemaan synnyttävää naista isät kokevat tarvitsevansa kättilön apua (Hildingsson – Cederlöf – Widén 2011: 132; Hallgren – Kihlgren – Forslin – Norberg 1999: 11). Kättilön jättäessä isän yksin synnyttäjän kanssa, isät kokivat kättilön luottavan heidän kykyihinsä selvittää tilanteesta ja tukea kumppaniaan. Tämä nähtiin myös luottamuksen osoituksena, sekä merkinä siitä, että synnytys sujui normaalisti (Hallgren ym. 1999: 11.) Chapmanin (1992: 116) mukaan isät toimivat synnytyksessä tukeakseen kumppaniaan sekä Shibli-Kometianin – Brownin (2012: 341) mukaan uskoivat kumppaninsa tarvitsevan heidän tukeaan.

Tavoista tukea kumppania isät mainitsevat rohkaisun, auttamisen, opastamisen ja havainnoinnin (Chapman 1992: 116). Somers-Smithin (1999: 105) mukaan isien kumppanilleen tarjoama konkreettinen tuki, kuten rentoutumisessa rohkaiseminen ja avustaminen, hierominen, ilokaasun ja juomien tarjoaminen, liikkumisessa avustaminen, kädestä pitäminen sekä rauhoittelu miellettiin olennaiseksi osaksi isän roolia synnytyksessä. Chapmanin (1992: 116, 117) tutkimuksessa isien ilmaisuista nousi esiin kolme tukijan roolia, jotka oli nimetty valmentajaksi (*coach*), joukkueoveriksi (*teammate*) ja todistajaksi (*witness*). Näistä yleisimmin isät löysivät itsensä synnytystä tarkkailevasta todistajan roolista, jossa he näkivät itsensä ensisijaisesti kumppanina, jonka tehtävänä oli tukea synnyttäjää emotionaalisesti ja rohkaisevasti (*moral support*) sekä olla todistamassa lapsensa syntymää. Miehet, jotka olivat joukkueoverin roolissa, auttoivat kumppaniaan tarjoamalla fyysistä tai emotionaalista tukea tai molempia. Toisinaan he myös ohjasivat synnyttäjää, mutta tavallisesti heidän roolinsa oli olla seuraajana ja auttajana. Valmentajan roolissa miehet kuvattiin tukevan kumppaniaan läpi synnytyksen avustamalla häntä aktiivisesti muun muassa hengitys- ja rentoutumiskeinoissa. Isien tarve hallita tai olla vastuussa oli suurin ryhmässä, jossa isät mielsivät itsensä valmentajan rooliin, kun taas todistajan roolin omaksuneilla isillä hallinnan tarve oli kaikista vähäisin. (Chapman 1992: 116, 117.)

Vehviläinen-Julkusen – Liukkosen (1998: 11) mukaan isän osallistuminen synnytykseen luo synnyttäjälle turvallisuuden tunnetta niin, ettei äiti koe olevansa yksin synnytyksessä. Lisäksi isän läsnäolo auttaa usein äitiä keskittymään ja rentoutumaan sekä lisää perheen yhteenkuuluvuuden tunnetta (Vehviläinen-Julkunen – Liukkonen 1998: 11). Somer-Smithin (1999: 104) mukaan isät kokevat olevansa lähempänä puolisoaan kuin hoitohenkilökunta, joka voi myös osaltaan luoda turvallisuuden ja tuttuuden tunnetta. Isät uskoivat läsnäolonsa ja läheisen suhteensa synnyttäjään auttamaan häntä ilmaisemaan pelkojaan helpommin hänelle kuin entuudestaan tuntemattomalle henkilökunnalle (Somers-Smith 1999: 104).

2.5 Isä ja äidin kipu

Useista isän läsnäoloa synnytyksessä käsittelevistä tutkimuksista nousee esiin kumppanin synnytyskipu ja sen vaikutukset isän synnytyskokemukseen (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009: 71; Chandler – Field 1997: 19, 20, 21; Fenwick ym. 2012: 7; Nichols 1993: 102, 103, 104; Shibli-Kometiani – Brown 2012: 341, 342, 343). Äidin kokema kipu on isälle usein yksi vaikeimmista asioista synnytyksessä. Kumppanin kivun näkeminen ja sen tuoma avuttomuus ja kykenemättömyyden tunne ovat isälle vaikeita asioita synnytyksen edetessä (Vehviläinen-Julkunen – Liukkonen 1998: 14). Isän ahdistuksen, pelon ja avuttomuuden todettiin lisääntyvän synnytyksen edistyessä ja kumppanin kipujen lisääntyessä (Shibli-Kometiani – Brown 2012: 343). Vehviläinen-Julkusen – Liukkosen (1998: 14) mukaan isät kokevat itsensä syyllisiksi synnyttäjän kärsiessä kivuista etenkin avautumisvaiheen aikana.

Somers-Smithin (1999: 105) tutkimuksen mukaan äidit kokivat isät hyödyllisiksi myös kivunlievitykseen osallistumisessa. Äidit kokivat kumppaninsa läsnäolon ja sen mahdollistamien tukemisen muotojen auttavan heitä kestämään synnytyskipua. Äidit olivat kiitollisia kumppaneilleen heidän tarjoamasta konkreettisesta tuesta, joka käsitti muun muassa avustamista rentoutumisessa, kylpyveden valmistamista, hieromista ja ilokaasun otossa avustamista (Somers-Smith 1999: 105, 106).

2.6 Kätilön rooli isän tukijana

Kätilön rooli synnytyksessä on myös isän kannalta merkityksellinen. Edistääkseen isän positiivisen synnytyskokemuksen muodostumista kätilö huomioi isän tarpeet yksilöllisesti (Hildingsson ym. 2011: 131, 132). Kätilön antama tuki ja tieto synnytyksen ete-

nemisestä sekä läsnäolo synnytyshuoneessa ovat kätilötyön kolme tärkeintä isän synnytyskokemukseen vaikuttavaa toimintoa (Hildingsson ym. 2011: 133). Ensi kertaa ja toistuvasti isäksi tulevien tarpeet poikkeavat hieman toisistaan. Jo toistamiseen synnytykseen osallistuvat isät kokevat tärkeimmäksi saada tietoa synnytyksen etenemisestä. (Hildingsson ym. 2011: 132.)

Isät luottavat kätilöön ja hänen kykyynsä auttaa naista synnytyksessä (Vehviläinen-Julkunen – Liukkonen 1998: 13). Isät tarvitsevat kätilön apua myös pystyäkseen itse tukemaan synnyttäjää (Hallgren ym. 1999: 11). Kätilöt eivät kuitenkaan aina tunnista tai kykene vastaamaan isien tarpeisiin (Bartels 1999: 683).

3 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tehdä kirjallisuuskatsaus isän osallistumisesta synnytykseen. Kirjallisuuskatsauksen tavoitteena oli koota isien kuvaamia synnytyskokemuksia ja niihin vaikuttavia tekijöitä, joiden avulla kätilö voi tarkastella sekä kehittää omia työskentelytapojaan synnytyksen hoitotyössä ja vaikuttaa osaltaan vallitsevaan synnytyskulttuuriin. Tavoitteena oli näyttöön perustuvan hoitotyön periaatteiden mukainen hyödynnettävyys kätilötyössä ja sen opetuksessa. Systemaattisen kirjallisuuskatsauksen menetelmää soveltaen pyrittiin kokoamaan mahdollisimman tuoreita isien synnytyskokemuksia ja synnytykseen osallistumista käsitteleviä tutkimustyön tuloksia.

Kirjallisuuskatsauksen tarkoitus ei ollut selittää tai ymmärtää ilmiötä täydellisesti, vaan pikemminkin kerätä yhteen erilaisia isien kuvaamia synnytyskokemuksia ja niihin liittyviä tunteita, isän rooleja synnytyksessä sekä isän synnytykseen osallistumisen vaikutuksia sekä isän että äidin näkökulmasta.

Työ on jatkoa Urbaani vanhemmuus -hankkeelle, jonka tavoitteena on vauvaperheiden hyvinvoinnin tukeminen.

4 Menetelmät

4.1 Aineiston haku

Aineiston keruussa sovellettiin systemaattisen kirjallisuuskatsauksen menetelmää (Tuomi ja Sarajärvi 2009: 91-113). Tiedonhaut tehtiin Ovid -tietokantapalvelun tietokannoista CINAHL ja Medline marraskuussa 2012. Tiedonhaussa käytettiin seuraavia hakusanoja: father*, birth*, childbirth*, labor*, anxi*, emoti*, expect*, experience*, fear*, feel*, need*, role*, signfica* ja support* (Liitteet 1 ja 2). Lisäksi aineistoa haettiin asiasanoilla fathers (CINAHL ja Medline), childbirth (CINAHL) ja parturition (Medline). Hakusanat yhdistettiin Boolean operaattoreilla AND tai OR. Sanojen tuli esiintyä otsikossa ja/tai abstraktissa.

CINAHL-tietokannassa haut rajattiin koskemaan vertaisarvioituja (*peer reviewed*) englanninkielisiä julkaisuja, joista oli abstrakti saatavilla ja jotka oli julkaistu vuonna 1995 tai sen jälkeen. Medline-tietokannassa käytettiin samoja rajauksia lukuun ottamatta vertaisarviointia, joka ei kuulunut tietokannan rajausvaihtoehtoihin.

Koehakujen perusteella muotoutui yhdeksän erillistä hakua käsittävä strategia, jota käytettiin molemmissa tietokannoissa (Liitteet 1 ja 2). Alle 300 osumaa tuottaneiden hakujen tulokset yhdistettiin molemmissa tietokannoissa omiin kansioihinsa ja erillisten hakujen tuottamat päällekkäiset hakutulokset poistettiin. CINAHL-tietokannasta saatu kokonaishakutulos oli 372, kun taas Medline-tietokannassa tehty haku tuotti 432 tulosta (Taulukko 1). Eri tietokantojen hakutulokset sisälsivät päällekkäisiä tutkimusartikkeleita.

Taulukko 1. Aineistonkeruuprosessin kuvaus

Tietokannat Cinahl ¹ ja Medline ² (Ovid)	
Hakusanat (Liitteet 1 ja 2)	
Kokonaishakutulokset (otsikot) $372^1 + 432^2 = 804$	Otsikon perusteella poissuljetut $320^1 + 361^2 = 681$
Otsikon perusteella valitut (abstraktit) $52^1 + 23^2 + 48^{1,2} = 123$	Abstraktin perusteella poissuljetut $45^1 + 16^2 + 35^{1,2} = 96$
Abstraktin perusteella valitut (artikkelit) $7^1 + 7^2 + 13^{1,2} = 27$	Koko tekstin perusteella poissuljetut $3^1 + 1^2 + 2^{1,2} = 6$
Koko tekstin perusteella valitut = 21 (n)	
Analysoitavat artikkelit (21)	

4.2 Aineiston valinta

Kirjallisuuskatsauksen tutkimusartikkelien sisäänottokriteerit olivat seuraavat: artikkelien tuli perustua alkuperäistutkimuksiin, tutkimusten tuli käsitellä isien läsnäoloa synnytyksessä, synnytyskokemusta, isän läsnäolon vaikutusta äidin synnytyskokemukseen sekä olla tehty Euroopassa, Pohjois-Amerikassa tai Australiassa. Poissulkukriteerien mukaan katsauksesta jätettiin pois tutkimukset, jotka eivät käsitelleet isän läsnäoloa synnytyksessä, oli tehty muualla kuin Euroopassa, Pohjois-Amerikassa tai Australiassa, ei-tieteelliset julkaisut, kirjallisuuskatsaukset ja tutkimukset, jotka keskittyivät perhe- ja synnytysvalmennukseen, lapsivuodeaikaan, isyyteen tai isän ja lapsen väliseen kiintymyssuhteeseen.

Käytetyistä tietokannoista saatiin yhteensä 804 tulosta (Taulukko 1), joista otsikon perusteella karsiutui valintakriteerien mukaan katsauksen ulkopuolelle 681 artikkelia. Jäljelle jääneistä 123 artikkelista luettiin tiivistelmät. Katsaukseen sisällytettiin alkuperäis-tutkimukset, jotka tiivistelmän perusteella tutkivat synnytykseen liittyviä kokemuksia, tuntemuksia, odotuksia, rooleja, merkitystä, pelkoja tai (sosiaalista) tukea isien koke- mana. Lisäksi valittiin kaksi tutkimusta, joissa kartoitettiin isän asemaa synnytyksessä äidin kuvaamana. Päällekkäiset artikkelit poistettiin. Tämä johti 27 artikkelin valintaan tiivistelmien perusteella ja 96 artikkelin jättämiseen katsauksen ulkopuolelle. Saadut tutkimukset luettiin kokonaan ja arvioitiin, antavatko ne vastauksia tutkimuskysymyk- siin. Aineistosta karsiutui koko tekstin perusteella edelleen 6 tutkimusta. Kirjallisuuskat- saukseen valittujen 21 artikkelin (Taulukko 2) todettiin tutkimuskysymyksiä apuna käyt- täen tuovan lisätietoa tarkasteltavaan aiheeseen.

Taulukko 2. Kirjallisuuskatsaukseen valitut tutkimukset

Numero	Tutkimus
1	Bondas-Salonen, T. 1998. How women experience the presence of their partners at the births of their babies. <i>Qualitative Health Research</i> 8 (6): 784-800.
2	Bäckström, Caroline – Hertfelt Wahn, Elisabeth. 2011. Support during labour: first-time fathers' descriptions of requested and received support during the birth of their child. <i>Midwifery</i> 27: 67-73.
3	Capogna, G. – Camorcia, M. – Stirparo, S. 2007. Expectant fathers' experience during labor with or without epidural analgesia. <i>International Journal of Obstetric Anesthesia</i> 16: 110–115.
4	Chandler, Susan – Field, Peggy Anne 1997. Becoming a father. First-time fa- thers' experience of labor and delivery. <i>Journal of Nurse-Midwifery</i> 42 (1): 17-24.
5	Chapman, Linda L. 2000. Expectant Fathers and Labor Epidurals. <i>The American Journal of Maternal/Child Nursing</i> 25 (3): 133-138.
6	Fenwick, Jennifer – Bayes, Sara – Johansson, Margareta 2012. A qualitative investigation into the pregnancy experiences and childbirth expectations of Aus- tralian fathers-to-be. <i>Sexual & Reproductive Healthcare</i> 3: 3–9.
7	Hallgren, Anita – Kihlgren, Mona – Forslin, Lars – Norberg, Astrid. 1999. Swedish fathers' involvement in and experiences of childbirth preparation and childbirth. <i>Midwifery</i> 15: 6-15.
8	Hildingsson, Ingegerd – Cederlöf, Linnea – Widén, Sara. 2011. Fathers' birth experience in relation to midwifery care. <i>Women and Birth</i> 24: 129–136.
9	Hollins Martin, Caroline J. 2008. A tool to measure fathers' attitudes and needs in relation to birth. <i>British Journal of Midwifery</i> 16 (7): 432-437.

Numero	Tutkimus
10	Johansson, Margareta – Rubertsson, Christine – Rådestad, Ingela – Hildingsson, Ingegerd 2012. Childbirth – an emotionally demanding experience for fathers. <i>Sexual & Reproductive Healthcare</i> 3: 11–20.
11	Johnson, M.P. 2002. The implications of unfulfilled expectations and perceived pressure to attend the birth on men's stress levels following birth attendance: a longitudinal study. <i>J Psychosom Obstet Gynecol</i> 23: 773-182.
12	Kainz, Gisela – Eliasson, Margareta – von Post, Irène. 2010. The child's father, an important person for the mother's well-being during the childbirth: a hermeneutic study. <i>Health Care for Women International</i> 31: 621–635.
13	Lavender, Tina. 1997. Can midwives respond to the needs of fathers? <i>British Journal of Midwifery</i> 5 (2): 92-96.
14	Longworth, Heather L. – Kingdon, Carol K. 2011. Fathers in the birth room: What are they expecting and experiencing? A phenomenological study. <i>Midwifery</i> 27: 588-594.
15	Olin, Rose-May – Faxelid, Elisabeth. 2003. Parents' needs to talk about their experiences of childbirth <i>Scand J Caring Sci</i> (17) 153–159.
16	Premberg, Åsa – Carlsson, Gunilla – Hellström, Anna-Lena – Berg, Marie. 2011. First-time fathers' experiences of childbirth—A phenomenological study. <i>Midwifery</i> 27: 848-853.
17	Sapountzi-Krepia, Despina – Lavdaniti, Maria – Dimitriadou, Alexandra – Psychogiou, Maria – Sgantzos, Markos – He, Hong-Gu – Faros, Eythimios – Vehviläinen-Julkunen, Katri. 2010. Fathers' feelings and experience related to their wife/partner's delivery in Northern Greece. <i>The Open Nursing Journal</i> 4: 48-54.
18	Somers-Smith, Mary J. 1999. A place for the partner? Expectations and experiences of support during childbirth. <i>Midwifery</i> 15: 101-108.
19	Vehviläinen-Julkunen, Katri – Liukkonen, Anja. 1998. Fathers' experiences of childbirth. <i>Midwifery</i> 14: 113-17.
20	Wikander, Birgitta – Theorell, Töres. 1997. Fathers's experience of childbirth and its relation to crying in his infant. <i>Scandinavian Journal of Caring</i> 11: 151-158.
21	Wöckel, Achim – Schafer, Eberhard – Beggel, Anna – Abou-Dakn, Michael. 2007. Getting ready for birth: impending fatherhood. <i>British Journal of Midwifery</i> 15 (6): 344-348.

4.3 Aineiston analysointi

Kirjallisuuskatsaukseen valittu aineisto kuvattiin taulukoimalla tutkimukset maittain sekä julkaisuvuoden ja tutkimus- ja tiedonkeruumenetelmän mukaan (Taulukot 3, 4 ja 5). Tutkimusartikkelit analysoitiin aineistolähtöistä sisällönanalyysiä (Tuomi – Sarajarvi 2009: 101-113) apuna käyttäen. Tutkimusten tuloksista poimittiin isän synnytyskoke-

musta sekä siihen liittyviä odotuksia ja tunteita, isän kaipaamaa ja saamaa tukea sekä rooleja synnytyksessä kuvaavat ilmaisut. Ilmaisut ryhmiteltiin aineiston keruussa käytyistä yhdeksästä suomennetusta hakusanasta (ahdistus, odotus, kokemus, pelko, tunne, tarve, rooli, tärkeys ja tuki) muodostettuihin ryhmiin siten, että kutakin hakusanaa vastaavat ilmaisut eri tutkimuksista koottiin yhteen. Abstrahointia jatkettiin muodostamalla taulukoita aineistosta edellä kuvatun ryhmittelyn avulla saatujen pääteemojen mukaan (Taulukot 6, 7, 8 ja 9). Taulukoidut tulokset avattiin tekstissä.

5 Tulokset

5.1 Aineiston kuvaus

Kirjallisuuskatsaus käsitti 21 tutkimusta, joista 18 oli eurooppalaista (Taulukko 3), kaksi pohjoisamerikkalaista ja yksi australialainen. Eurooppalaisista tutkimuksista kahdeksan oli ruotsalaista, viisi isobritannialaista ja kaksi suomalaista. Italiasta, Kreikasta ja Saksasta oli kustakin yksi tutkimus.

Taulukko 3. Tutkimusartikkelien maakohtainen jakautuminen

Maa	Artikkelin numero	N	%
Ruotsi	2, 7, 8, 10, 12, 15, 16, 20	8	38,1
Iso-Britannia	9, 11, 13, 14, 18	5	23,8
Suomi	1, 19	2	9,5
Australia	6	1	4,7
Italia	3	1	4,7
Kanada	4	1	4,7
Kreikka	17	1	4,7
Saksa	21	1	4,7
Yhdysvallat	5	1	4,7

Tutkimuksista yli kolmannes oli julkaistu vuosina 2010-2012 (Taulukko 4). Sama määrä tutkimuksista oli julkaistu ennen vuotta 2000 vuosina 1997-1999. Vajaa kolmannes oli julkaistu vuosina 2000-2008.

Taulukko 4. Tutkimusartikkelit julkaisuvuoden mukaan

Julkaisuvuosi	Artikkelin numero	N	%
1997	4, 13, 20	3	14,3
1998	1, 19	2	9,5
1999	7, 18	2	9,5
2000	5	1	4,7
2002	11	1	4,7
2003	15	1	4,7
2006	3	1	4,7
2007	21	1	4,7
2008	9	1	4,7
2010	12, 17	2	9,5
2011	2, 8, 14, 16	4	19
2012	6, 10	2	9,5

Tutkimuksista seitsemän oli kvantitatiivisia, joissa tiedonkeruu tapahtui kyselylomakkeen avulla (Taulukko 5). Kvalitatiivisia tutkimuksia oli 11 ja niiden pääasiallinen tiedonkeruumenetelmä oli haastattelu. Kvalitatiivisen ja kvantitatiivisen menetelmän yhdistäviä tutkimuksia oli kolme. Otoskoot vaihtelivat kvalitatiivisen kahdeksasta haastatteluvasta kvantitatiivisen 827 kyselylomakkeeseen vastaajaan.

Taulukko 5. Tutkimus- ja tiedonkeruumenetelmät

	Artikkelin numero	N	%
Tutkimusmenetelmä			
Kvalitatiivinen	1, 2, 4, 5, 6, 7, 12, 13, 14, 16, 18	11	52,4
Kvantitatiivinen	3, 8, 9, 11, 15, 17, 21	7	33,3
Kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen yhdis- telmä	19, 10, 20	3	14,3
Tiedonkeruumenetelmä			
Haastattelu	1, 2, 4, 5, 6, 7, 12, 13, 14, 16, 18, 20	12	57,1
Kyselylomake	3, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 17, 19, 20, 21	11	52,4
Havainnointi	1	1	4,7
Päiväkirja	6	1	4,7
Otos			
Isiä	2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 19, 20	15	71,4
Pariskuntia	5, 15, 18, 21	4	19
Äitejä	1, 12	2	9,5
Otoskoko			
8-20	2, 4, 5, 6, 7, 14, 16, 18	8	38,1
21-50	1, 13	2	9,5
51-100	9, 11, 12	3	14,3
101-200	19	1	4,7
201-300	3, 15, 20, 21	4	19
301-827	8, 10, 17	3	14,3

Yli puolet tutkimuksista koski isien synnytyskokemuksia (Liite 3) (3, 4, 5, 7, 8, 10, 15, 16, 17, 18, 19). Noin viidesosassa tutkimuksista käsitteli isien odotuksia synnytykseen liittyen (6, 7, 13, 14). Isien läsnäoloa synnytyksessä äitien kokemana tutkittiin kolmessa tutkimuksessa (1, 12, 18). Isien ajatuksista ja tuntemuksista tukijan rooliinsa liittyen (14, 18), isien synnytyskokemukseen vaikuttavista kättilötyön tekijöistä (8, 9) sekä isien synnytyskokemuksista äidin saadessa epiduraalipuudutuksen (3, 5) oli kustakin kaksi tutkimusta. Yksittäin esiintyviä tutkimuskohteita olivat isien toivoma ja saama synnytystuki

(2), synnyttäjän odotukset puolisonsa synnytyksen aikana antamalle tuelle (18), isien kokema stressi synnytyksen aikana (11), isän synnytyskokemuksen ja vastasyntyneen itkuisuuden välinen yhteys (20) sekä miespuolisen synnytyslääkärin ainoastaan isille vetämän ylimääräisen synnytysvalmennuskerran vaikutus isien ja äitien synnytyskokemukseen (21).

5.2 Isien odotukset

Isien odotuksissa synnytykseen liittyen oli laajaa vaihtelua. Toisten isien mielikuviin itse synnytystapahtumasta ja heidän omasta roolistaan sekä reaktioistaan sen aikana liittyi paljon epävarmuutta (6, 7, 14, 18, 21). Isillä ei ollut aavistustakaan siitä, mitä synnytykseltä voisi odottaa (6). He kokivat, ettei synnytyksellä ole mitään tekemistä heidän itsensä kanssa tai he osoittivat pelkoa omasta arvaamattomasta käytöksestään tai avuttomuudestaan synnytyksessä (7, 18). Yleistä oli, että isät samaistuivat kumppaniensa odotuksiin (6). Eräät isät lähtivät synnytykseen ”valmistautuen pahimpaan” (16). Toiset isät puolestaan ilmensivät synnytysodotuksissaan luottamusta kumppaniinsa, itseensä ja henkilökuntaan (4, 14, 18), sekä näkivät itsensä osana synnyttävää pariskuntaa ilmaisten halunsa tukea kumppaniaan mahdollisimman hyvin (4, 7). Joidenkin isien kohdalla luottamuksen ja ilon tunne lisääntyi synnytysvalmennuksen jälkeen, kun taas toisilla valmennukseen osallistuminen lisäsi huolta, epäluottamusta ja avuttomuuden tunteita (7, 17). Myönteiset odotukset saattoivat joskus kääntyä pettymyksiksi synnytyksessä (4).

Synnytystä koskevat odotukset liittyivät usein lapsen terveyteen ja synnytyksen kulkuun. Toistamiseen isiksi tulevat olettivat tuntevansa olonsa miellyttävämmäksi sekä tietävänsä enemmän synnytyksestä aiempaan kokemukseensa perustuen. Osa isistä, joiden kumppanit olivat edellisellä kerralla synnyttäneet ilman kivunlievitystä, oli helpotuneita kumppaniensa aikeesta käyttää lääkkeellistä kivunlievitystä tulevassa synnytyksessä. Isät, joiden aiemmissa synnytyksissä oli ollut naispuolinen tukihenkilö (synnyttäjän sisko, äiti tai doula), toivoivat sitä tulevaankin synnytykseen. (6.) Kätilöiltä odotettiin saatavan tukea synnytyksessä (7).

Isät valmistautuivat synnytykseen muun muassa keskustelemalla ystäviensä ja vanhempiensa kanssa sekä hakemalla tietoa kirjallisuudesta. Sen sijaan perhevalmennus ja sen sisältämä synnytysvalmennus miellettiin enemmänkin yhdeksi raskauteen kuu-

luvaksi muodollisuudeksi, kuin valmentautumiseksi ennakoimattomaan, pitkäkestoiseen ja kivuliaaseen synnytykseen. (7.)

5.3 Isien positiiviset synnytyskokemukset

Suurin osa isistä halusi olla läsnä ja osallistua synnytykseen omasta tahdostaan (9, 10, 18). Isät kuvasivat synnytyskokemustaan pääsääntöisesti positiiviseksi (8, 9, 10, 17, 18, 19, 21). Synnytystä pidettiin kaikkine työläine vaiheineen luonnollisena ja välttämättömänä tapahtumana matkalla kohti lapsen saantia (7), mutta siihen osallistuminen oli isille odotettua vaativampaa (4, 7). Isät kokivat synnytyksen olevan kovaa, mutta iloa tuottavaa työtä sekä synnyttäjälle että itselleen (7). Isien positiivisiin kokemuksiin ja tunteisiin myötävaikutti kättilön ja muun henkilökunnan luottamusta herättävä toiminta (Taulukko 6) (2, 7, 8, 9, 10, 16, 17, 19, 20). Erityisesti kättilön antama tuki edisti isän myönteisen synnytyskokemuksen syntymistä (2, 7, 8, 10, 16). Osallisuuden kokemus (2, 10, 14, 16, 20) ja onnistuminen tukihenkilön roolissa (3, 4, 7, 9, 16, 17, 18, 20) olivat tärkeitä isien kokemuksen kannalta. Myös synnytystapa vaikutti isien kokemukseen. Suurin osa synnytyskokemuksensa positiiviseksi kuvanneista isistä oli ollut todistamassa spontaania alatiesynnytystä tai suunniteltua keisarileikkausta (10). Toistamiseen isäksi tulevat kokivat synnytykseen osallistumisen helpommaksi kuin ensi kertaa isäksi tulevat miehet (15, 19). Synnytyksen aikainen voimakas tunnelataus purkautui helpoituksena ja ilona lapsen tultua maailmaan (Taulukko 7) (4, 9, 14, 16, 17, 19).

5.3.1 Luottamus henkilökuntaan

Kättilön ja muun henkilökunnan luottamusta herättävällä toiminnalla oli myönteinen vaikutus isien synnytyskokemuksiin (Taulukko 6) (2, 7, 8, 9, 10, 16, 17, 19, 20). Luottamuksellinen suhde henkilökuntaan auttoi isiä selviytymään synnytyksen aiheuttamista haasteista (10). Suurin osa isistä luotti vahvasti henkilökunnan osaamiseen ratkaista mahdolliset ongelmatilanteet (9, 19). Osaava henkilökunta loi miellyttävän ilmapiirin ja levitti turvallisuuden tunnetta ympärilleen (16, 19, 20). Myös kokemus henkilökunnan osoittamasta empatiasta osoittautui tärkeäksi tekijäksi synnytyskokemuksen kannalta (10). Eräässä tutkimuksessa isän synnytyksen aikana lisääntynyt luottamus henkilökunnan pätevyyteen sai hänet sitoutumaan puolisonsa tukemiseen ja onnistumaan roolissaan siitä huolimatta, että hän oli aiemmin suhtautunut varauksellisesti raskauteen ja synnytykseen sekä osallistumiseensa siihen (7). Vaikka isät olivat pääosin tyy-

tyväisiä synnytysosaston henkilökunnan toimintaan, he mainitsivat tarpeen saada enemmän tietoa synnytyksen etenemisestä (19).

Taulukko 6. Isien positiiviseen synnytyskokemukseen vaikuttavat tekijät

Tekijä	Artikkelin numero	Lisätietoja
Luottamus henkilökuntaan	2, 7, 8, 9, 10, 16, 17, 19, 20	2) salliva ilmapiiri, oikeus kysyä, 7) tuki vastasi odotuksia, 8) kättilön antama tuki ja osoittama mielenkiinto miestä kohtaan, 7, 17) luottamus henkilökuntaan, turvallinen ilmapiiri, 9) luottamus henkilökunnan toimintavalmiuteen, 10) kättilön tuki, paras mahdollinen lääketieteellinen hoito, 16) henkilökunnan pätevyys loi turvallisuutta, 19, 20) osaava henkilökunta, miellyttävä ilmapiiri
Onnistumisen kokemus	3, 4, 7, 9, 16, 17, 18, 20	3) äidin lääkitseminen kivuttomaksi epiduraalipuudutuksen avulla lisäsi onnistumisen kokemusta, 4) yhdessä onnistuminen, 7) osaava tiiminjäsen, tarpeellinen, 9) luottamus itseän hyväksi tukihenkilönä, 16) henkilökunnalta saatu tunnustus 16, 17, 18, 20) onnistuminen puolison vahvistamisessa/tukemisessa
Tarpeellisuuden tunne	3, 7, 16, 17, 18, 19	3) äidin lääkitseminen kivuttomaksi epiduraalipuudutuksen avulla lisäsi tarpeellisuuden tunnetta, 7) yhteistyö synnyttäjän kanssa, 16) kättilöltä saadut vastuut, 18) avuksi oleminen, 19) vastuu kumppanista ja vauvasta
Osallisuuden kokemus	2, 10, 14, 16, 20	2) tunne että henkilökunta otti mukaan hoitoon, 10) osallistaminen päätöksentekoon, 14) isän, äidin ja kättilön välinen kommunikaatio lisäsi osallisuuden kokemusta, 16) isä ja äiti muodostivat synnyttävän tiimin, 20) onnistuminen tukemisessa ja kivunlievityksessä
Luottamus kumppanin ja omaan pärjäämiseen	9	9) tuttu kumppani paras tukija
Valmistautuneisuuden tunne	2, 3	2) valmistautuminen ennalta antoi tukea synnytyksessä, 3) äidin lääkitseminen kivuttomaksi epiduraalipuudutuksen avulla lisäsi valmistautuneisuuden tunnetta

5.3.2 Kättilön antaman tuen tärkeys

Kättilön isälle antaman tuen vaikutusta tämän synnytyskokemukseen käsiteltiin useissa tutkimuksissa (Taulukko 6) (2, 7, 8, 9, 10, 14, 16). Synnytyksen positiiviseksi kokeneet isät arvioivat useammin kättilön työskentelyyn liittyvät tekijät (tuki, tieto ja läsnäolo) paremmiksi kuin synnytyksen vähemmän positiiviseksi kuvanneet isät (8, 10). Positiivi-

seksi synnytyskokemuksensa kuvanneista isistä kolme neljäsosaa vahvasti häntä ja hänen puolisoaan eniten hoitaneen kättilön antaneen isälle kaiken tämän tarvitseman tuen synnytyksen aikana. Niin ikään suurin osa samasta isäjoukosta koki kättilön olleen riittävästi läsnä synnytyshuoneessa sekä vahvasti saaneensa tietoa synnytyksen etenemisestä. (10.) Ensi kertaa isiksi tuleville tärkeintä oli kättilön läsnäolo, kun taas toistamiseen isiksi tuleville tieto synnytyksen etenemisestä oli erityisen tärkeää (8). Jotkut isät mainitsivat saaneensa tukea pelkästä kättilön läsnäolosta huoneessa ilman että tämän tarvitsi erityisesti sanoa tai tehdä mitään (2). Kättilön aktiivisella tuella saattoi olla toisinaan dramaattinen vaikutus. Kättilö jopa pystyi karkottamaan avuttomaksi ja hämmentyneeksi itsensä tunteneen isän pakenemishalun ja saamaan hänet tukemaan onnistuneesti kumppaniaan (7). Kättilön osoittama mielenkiinto isää kohtaan arvioitiin tärkeäksi myönteisen ilmapiirin kannalta (7). Isät kokivat kättilöiden omaavan ainutlaatuisen yhdistelmän ammattitaitoa ja inhimillisyyttä, mikä mahdollisti heidän käytännölläheisen ja tiiviin suhteen synnyttävään pariskuntaan (16). Kättilöiden kyky pysyä tyyneinä ja vastata toistuviin kysymyksiin rauhoitti isiä (16, 20).

5.3.3 Osallisuuden kokemus

Isän luottamus kättilöön ja muuhun henkilökuntaan sekä tunne tuen saamisesta rakentuivat sallivan ilmapiirin sekä isän osallistamisen ja huomioonottamisen kautta (Taulukko 6). Isät toivoivat tulevansa otetuiksi huomioon yksilöinä yksilöllisine tarpeineen. Osallisuuden lisäksi he arvostivat myös oikeutta vetäytyä sivummalle silloin, kun heistä itsestä siltä tuntui. (2.) Sallivassa ilmapiirissä isillä oli oikeus kysyä kättilöltä heitä askaruttavista asioista ja saada rehellisiä sekä ymmärrettäviä vastauksia (2). Isän osallistaminen henkilökunnan taholta oli isien toiveissa ja se todettiin tärkeäksi isien positiivista synnytyskokemusta ennakoivaksi tekijäksi (10, 14). Osallistaminen oli isien mukaan sitä, että häntä pidettiin osana synnyttävää pariskuntaa ja huomioitiin sen mukaisesti (2, 16). Tämä toteutui, kun äidin, isän ja kättilön, tai muun henkilökunnan välinen kommunikaatio oli sujuvaa (14) ja kättilö ohjasi isää konkreettisesti tukemaan puolisoaan (2, 16). Aktiivinen yhteistyö kättilön kanssa sekä kättilön antamat vastuut isälle synnyttivät hänessä osallisuuden ja turvallisuuden tunteita sekä mahdollistivat isän tuen saamisen henkilökunnalta (16, 20). Isä vakuuttui osallistumisensa ja ponnistelujensa tärkeydestä ja koki myös oman tuskansa huomioiduksi (16). Isä pystyi tukemaan puolisoaan saadessaan itse tukea ja rohkaisua kättilöltä (16).

5.3.4 Onnistuminen tukijan roolissa

Isät tunsivat usein itsensä tarpeellisiksi synnytyksessä (Taulukko 6) (3, 7, 16, 17, 18, 19). Isän oma kokemus onnistumisestaan äidin tukemisessa yhdistyi äidin kuvaukseen isästä hyvänä tukihenkilönä (18). Vahvasti kumppaniinsa ja perheenisäykseen sitoutuneet miehet kokivat synnytyksen merkityksellisenä ”yhteisyrityksenä” (7). He tunsivat olevansa päteviä tiiminjäseniä, jonka läsnäoloa pidettiin tärkeänä ja tarpeellisena. Sitoutumiseen ja aktiiviseen rooliin yhdistyi vahva yhteenkuuluvuuden tunne ja ”me”-henki puolison kanssa. (7, 16.) Isien rakkauden ja yhteenkuuluvuuden tunteita puolisoaan kohtaan mainittiin useissa tutkimuksissa (17, 19, 20). Synnyttäjän tukeminen mielekkääksi koetulla tavalla edisti isien puolisoonsa kohdistuvia yhteenkuuluvuuden ja osallistumisen tunteita (20).

Isät iloitsivat olemisestaan synnytyksessä läsnä todistamassa lapsensa syntymää ja tukemassa puolisoaan. He pitivät itseään parhaana mahdollisena tukihenkilönä puolisolleen, koska juuri he tunsivat kumppaninsa henkilökohtaisesti. (6, 9, 16.) Isän ainutlaatuisuus tietämys synnyttäjän persoonasta auttoi häntä tyynnyttämään ja rauhoittamaan kumppaniaan synnytyksen edetessä ja suuntaamaan tämän ajatukset tulevaan, tai tukemaan synnyttäjää keskittymään käsillä olevaan hetkeen ja sietämään kipua. Velvollisuus ja taito puhua puolison puolesta loivat osaltaan onnistumisen tunnetta isien keskuudessa (16.) Eräissä tutkimuksissa isät, joiden puoliso oli kivuton, tunsivat itsensä tärkeämmiksi ja hyödyllisemmiksi kumppanilleen, kuin isät, joiden kumppani kärsi voimakkaista kivuista (3). Joskus onnistumisen tunne tuli vasta vauvan syntymän aiheuttaman helpotuksen myötä (4).

5.3.5 Syntymän hetkeen liittyvät tunteet

Isät kuvasivat synnytystä vahvasti tunnepitoiseksi kokemukseksi (Taulukko 7) (7). Vauvan tultua maailmaan isät kokivat odottamattoman voimakkaita tunteita ja ääretöntä iloa päästessään vihdoinkin näkemään, kuulemaan ja tuntemaan käsissään oman lapsensa (16). Lapsen syntymä oli isille suunnattoman ylpeyden lähde (9, 17, 19). Ilo, onni, hilpeys, ylpeys ja helpotus olivat syntymän hetkellä koettuja tunteita (4, 9). Isät kertoivat lapsen syntymästä elämänsä parhaana kokemuksena (14, 16) sekä upeana ja unohtumattomana hetkenä, jota eivät olisi ”mistään hinnasta” voineet jättää kokematta (9). Isien mahdollisesti kokema tuska muuttui syntymän hetkellä euforian kaltaiseksi pakahduttavaksi onnen tunteeksi. Lapsen syntyessä hänestä tuli isä. (16.) Monet mainitsivat liikuttuneisuuden ja onnen kyneleet (4, 16, 17, 19). Isät tunsivat myös kiitollisuutta ja kunnioitusta kumppaniaan (17, 19) ja kättilöä sekä muuta henkilökuntaa (4, 16, 17) kohtaan.

Taulukko 7. Isien synnytykseen liittyvät positiiviset tunteet.

Tunne	Artikkelin numero	Lisätietoja
Helpotus	4, 14	4, 14) helpotuksen tunne vauvan synnyttyä
Ilo, onni	9, 14, 16, 17, 19	9) oman lapsen syntymän näkeminen ja puolison tukeminen, 14) synnytyksessä mukanaolo elämän paras kokemus 16) miehen mielentila vaihtelee euforian ja ahdistuksen tunteiden ääripäiden välillä, 16) ilo vauvan näkemisestä ja isäksi tulosta 17, 19) onni vauvasta
Jännitys/odotus	4, 19	4) kasvava jännitys juuri ennen lapsen syntymää, 19) epämukava jännitys
Kiitollisuus ja kunnioitus	4, 16, 17, 19	16, 17) kiitollisuus ja kunnioitus henkilökuntaa kohtaan, 4) kunnioitus kumppania kohtaan, 17, 19) kiitollisuus kumppania kohtaan
Liikuttuneisuus	4, 16, 17, 19	4, 14, 16, 17, 19) liikuttuneisuus vauvan syntymästä
Myötätunto	16	16) myötätunto puolison kipua ja kärsimystä kohtaan
Rakkaus, yhteenkuuluvuus	17, 19, 20	17, 19) rakkaudellisuus kumppania kohtaan, 20) yhteenkuuluvuus kumppania tukiessa
Ylpeys	4, 9, 17, 19	4, 9) oman lapsen syntymän näkeminen ja puolison tukeminen, 17) vahvasti miehisyttä, ylpeys vauvasta, 17, 19) ylpeys isyydestä,

5.4 Isien negatiiviset kokemukset

Isien synnytyskokemuksiin liittyvistä kielteisistä tunteista (Taulukko 8) yleisimmin mainittuja olivat avuttomuus (2, 3, 4, 5, 7, 9, 11, 16, 19, 20), ahdistus (3, 4, 5, 6, 16, 17, 18, 19), tarpeettomuus tai mitättömyys (2, 3, 5, 7, 10, 16, 18) sekä tunne syrjäytetyksi tai ulkopuoliseksi tulemisesta (2, 4, 7, 10, 14, 16, 17). Isät mainitsivat kokeneensa myös pelkoa (4, 5, 16, 19, 21), epäluottamusta (2, 4, 7, 16, 20), stressiä (3, 5, 9, 11), tarvetta peittää omia tunteitaan (4, 13, 16, 18), huolta (9, 16, 17, 19), painostetuksi tulemisen tunnetta (7, 11, 16), syyllisyyttä (18, 19, 20), epävarmuutta tai -tietoutta (16, 17), järkytystä tai kauhistusta (9, 16), hermostuneisuutta (17, 20), suuttumusta tai vihaa (4, 16), yksinäjämisen (2, 4) ja valmistautumattomuuden tunnetta (3, 7), turhautuneisuutta (5, 16), paniikkia (2) ja epämukavuutta (19).

Nämä tunteet nivoutuivat usein toisiinsa, eivätkä olleet aina selkeästi eroteltavissa toisistaan. Isän synnytyskokemukseen liittyvien negatiivisten tunteiden voitiin nähdä olevan olennaisesti yhteydessä äidin kipuun (2, 3, 4, 5, 6, 7, 16, 17, 18, 19, 20) ja hoitohenkilökunnan toimintaan ja pätevyyteen (4, 7, 10, 14, 16, 17, 19, 20).

5.4.1 Kumppanin kivun herättämät tunteet

Puolison kivun luonne ja kovuus yllätti osan miehistä (Taulukko 8) (9, 16). Synnytys koettiin ennalta arvaamattomana prosessina ja siihen liittyvä kipu sekä omat että kumppanin reaktiot aiheuttivat valmistautumattomuuden tunnetta (7). Kumppanin kivun ja kärsimyksen näkeminen yhdistettynä omaan avuttomuuden tunteeseen järkytti monia isiä sekä aiheutti ahdistusta, huolta ja pelkoa (5, 9, 16, 19, 21). Synnytyksen edessä ja kipujen lisääntyessä isien avuttomuus ja ahdistus usein lisääntyivät (5, 16). Isien tunne avuttomuudesta saattoi johtaa jopa paniikinomaisiin tunteisiin (2) tai ajatukseen tilanteesta pakenemisesta (7). Isät, joiden synnytyskokemus oli negatiivinen, tunsivat noin kuusi kertaa useammin avuttomuutta synnytyksen aikana, kuin positiivisen synnytyskokemuksen saaneet isät (20).

Useat isät kuvasivat ahdistusta niin ikään nähdessään rakastamansa ihmisen kivuissa (4, 5). Kumppanin kipu sai eräät isät tuntemaan itsensä myös syylliseksi (18, 19, 20). Isien myötätunto puolisoaan kohtaan tämän kokiessa kipua ja kamppaillessa sen kanssa aiheutti kärsimystä myös heille itselleen (16).

Taulukko 8. Isien synnytykseen liittyvät negatiiviset tunteet

Tunne	Artikkelin numero	Lisätietoja
Avuttomuus	2, 3, 4, 5, 7, 9, 11, 16, 19, 20	7, 16) avuttomuus, voimattomuus
Ahdistus	3, 4, 5, 6, 16, 17, 18, 19	5, 16) kipuun liittyvä ahdistus
Tarpeettomuus/ Mitättömyys	2, 3, 5, 7, 10, 16, 18	2) kättilön kiinnostuksen puute synnyttävää paria kohtaan sai isät kokemaan itsensä vähemmän tärkeiksi, 7) roolittomuus
Ulkopuolisuuden tunne	2, 4, 7, 10, 14, 16, 17	2, 4) ulkopuolisuuden tunne 7) ei roolia, kättilö jätti isän ulkopuolelle
Pelko	4, 5, 9, 16, 19, 21	4, 5, 21) puolison kipuun liittyvä pelko, 9) pelko "tunteilusta", 16, 21) pelko omasta kyvyttömyydestä tukea, 19) pelko vauvan terveydestä, pelko puolison kuolemasta
Epäluottamus	2, 4, 7, 16, 20	2, 16, 20) ristiriitainen tieto, ohjauksen ja tuen puute sekä jääminen synnyttäjän kanssa yksin, 4, 7, 16, 20) pettymys/epäluottamus henkilökunnan osaamiseen/toimintaan
Stressi	3, 5, 9, 11	5) kipuun liittyvä stressi, 11) toteutumattomien odotusten ja avuttomuuden sekä painostetuksi tulemisen aiheuttama stressi
Tarve peittää omat tunteensa	4, 16, 18	4) pelon kätkeminen, 16) oman epämurheellisuuden ja hermostuneisuuden peittäminen, voimakkaiden tunteiden kätkeminen
Huoli	16, 17, 19	16, 17, 19) huoli kumppanista ja vauvasta
Painostus	7, 11, 16	7) "halu paeta", 16) painostus rutiineihin ja rituaaleihin
Syällisyys	18, 19, 20	19) syällisyys kumppanin kivusta
Epävarmuus, -tietoisuus	16, 17	
Järkytys, kauhistus	9, 16	9, 16) järkytys, kauhistus puolison kivusta
Hermostuneisuus	17, 20	20) kättilön huoli vauvasta sai isän tuntemaan hermostuneisuutta
Suuttumus / viha	4, 16	16) suuttumus kumppanin kivusta
Yksinjäämisen tunne	2, 4	2) jääminen synnyttäjän kanssa yksin aiheutti hallinnan tunteen menettämistä
Valmistautumattomuus	3, 7	7) valmistautumattomuus ennalta arvaamattomaan prosessiin, kumppanin kipuun sekä kumppanin ja omiin reaktioihin
Turhautuneisuus	5, 16	5) turhautuneisuus reaktionä naisen kovenevaan kipuun
Paniikki	2	
Epämukavuus	19	

Naisen kipu ja kärsimys saattoivat aiheuttaa miehille kokemuksen keskinäisen yhteyden menettämisestä (5, 16), mikä sai aikaan isissä ahdistusta, sillä puolison selviytymiskeinot synnytyksessä vaikuttavat miehen synnytyskokemukseen (16) (Taulukko 8). Kipurien lisääntyessä nainen kääntyi asteittain sisäänpäin koettaessaan selviytyä synnytyskivuista, mikä aiheutti hänessä käyttäytymis- ja persoonallisuusmuutoksia. Tämä puolestaan muutti dramaattisesti synnyttäjän tapaa kommunikoida ympäristönsä kanssa. Sisäänpäin kääntyneen äidin vaste kumppanin tarjoamaan tukeen väheni huomattavasti, jolloin kumppanin kokemat avuttomuuden, hyödyttömyyden, turhautumisen ja ahdistuneisuuden tunteet sekä pelko puolison menettämisestä lisääntyivät. Miehen ahdistuksen määrä ja stressitaso nousivat synnytyskivun voimistuessa. (5.)

Isien mukaan synnyttäjän persoonallisuus ja käyttäytyminen palautuivat synnytystä edeltävään tilaan kivun helpottuessa lääkityksen vaikutuksesta. Naisen rentouduttua myös miehen synnytyskokemus vaihtui stressiä aiheuttavasta rauhalliseksi. (5.) Kumppanin saamalla epiduraalipuudutuksella todettiin olevan suotuisia vaikutuksia isien kokemaan ahdistukseen ja stressiin synnytyksen aikana. Tutkimuksen mukaan isät, joiden kumppanit saivat epiduraalipuudutuksen, tunsivat useammin osallistumisensa synnytykseen tarpeellisena, kuin isät, joiden puoliset eivät saaneet epiduraalipuudutusta. (3.)

5.4.2 Henkilökunnan toiminnan herättämät tunteet

Epäluottamus henkilökuntaa kohtaan lisäsi isien ahdistusta. Henkilökunnan vaihtuvuus ja ristiriitainen tiedonanto sekä kokemattomuus aiheuttivat isissä hermostuneisuutta ja pettymystä (20). Isät saattoivat myös kokea saaneensa hoitohenkilökunnalta rauhoittelutarkoituksessa summittaisia tai ylipositiivisia vastauksia vakavissaan esittämiinsä kysymyksiin (16). Toisaalta kättilön huoli vauvan voinnista sai isän tuntemaan hermostuneisuutta (20). Hoitohenkilökunnan keskinäinen lääketieteellinen keskustelu, joka saattoi johtaa omien tulkintojen tekoon, sekä rutiininomaisten vastausten antaminen aiheuttivat myös ahdistusta isille (16). Mikäli kättilö ei kuunnellut synnyttävää pariskuntaa tai osoitti mielenkiinnon puutetta vuorovaikutuksessa heidän kanssaan, isät kokivat itsensä vähemmän tärkeiksi ja jäävänsä vaille tukea (2).

Isät saattoivat kokea itsensä unohdetuiksi ja tarpeettomiksi, mikäli hoitohenkilökunta ei osallistanut (*involve*) heitä synnytyksen aikana (7, 10). Osa isistä oli pettyneitä henkilökunnan tukeen ollessaan itse kykenemättömiä tukemaan, suojelemaan ja ohjaamaan

kumppaniaan haluamallaan tavalla (7). Avuttomuuden tunteeseen johtaneissa tilanteissa tuetta jääneet isät saattoivat tuntea itsensä ulkopuolelle jätetyiksi eivätkä kokeneet enää olevansa osa synnyttävää paria (2, 4). Osa isistä koki olonsa ulkopuoliseksi synnytyksen lisäksi jo kumppaninsa raskausaikana (14). Etenkin komplisoituneissa synnytyksissä, kuten synnytyksen päätyttyä kiireelliseen sektioon, isät mielsivät helposti roolinsa tapahtumien ulkopuoliseksi tarkkailijaksi ja sivustaseuraajaksi (14).

Osa isistä tunsi itsensä painostetuiksi henkilökunnan taholta heidän pitäessään itsensänselvyytenä isän halukkuutta osallistua rutiininomaisiin toimenpiteisiin tai rituaaleihin, kuten vauvan pään koskettamiseen sen synnyttyä tai napanuoran leikkaamiseen. Rutiinit saatettiin kokea turhiksi tai vastenmielisiksi, eikä henkilökunta kyseenalaistanut isän halukkuutta osallistua niihin. (16.)

5.4.3 Muita negatiivisten tunteiden aiheuttajia

Osa isistä koki ulkopuolista painostusta osallistua synnytykseen muun muassa kumppanin, äitiyshuollon, toisten isien tai median taholta (7,11,13). Painostetuksi tulemisen tunne vaikutti osalla isistä haluun paeta tilanteesta (7). Isän lähipiiri saattoi pitää synnytykseen osallistumista itsestään selvyytenä, jolloin oma haluttomuus osallistua synnytykseen sai tuntemaan syyllisyyttä (13).

Osa isistä ilmaisi myös huolensa tunteelliseksi tulemisesta synnytyksessä (9). Isien omat odotukset kyvystään tukea puolisoaan synnytyksessä eivät aina täyttyneet, jolloin isät saattoivat kokea pettymystä omaan suoritukseensa (4) tai lisääntyvää stressiä (11). Etenkin ensimmäistä kertaa isiksi tulevat miehet näkivät synnytyksen ennalta arvaamattomana prosessina, jolloin he saattoivat kokea itsensä valmistautumattomiksi synnytyksen mukanaan tuomiin kipuihin sekä omiin ja kumppaninsa reaktioihin (2).

Synnytyksen aikana isät olivat huolissaan kumppanistaan (16) sekä vauvan terveydestä (17, 19). Eräässä tutkimuksessa isät kertoivat olleensa hyvin huolestuneita kumppaniansa selviytymisestä sekä vauvan hyvinvoinnista (19). Eräät isät pelkäsivät jopa kumppaninsa kuolemista (19). Toisinaan jäämisen synnyttäjän kanssa yksin kerrottiin aiheuttaneen isille hallinnan tunteen menettämistä (2). Isät tunsivat tarvetta peittää omia tunteitaan, erityisesti pelkoaan, suojellakseen kumppaniaan (4, 13, 16, 18). Omiensa tunteiden peittämisen ja rohkeuden esittämisen lisäksi isät välttivät huolestuttavansa kumppaneitaan kaikelta, mikä voisi lisätä heidän stressiään (13). Toisinaan isien oli

vaikeaa löytää rooliaan synnytyssalissa, jolloin he tunsivat ulkopuolisuutta (7, 11, 14, 16, 20).

5.5 Isän rooli tukijana

Useimmiten isät näkivät itsensä aktiivisen tukijan roolissa (Taulukko 9) (7, 9, 13, 16, 18, 19, 20). Monet heistä mielsivät itsensä osaksi synnytystiimiä, joka koostui äidistä, isästä, kättilöstä ja muusta henkilökunnasta (7, 16, 20). Aktiivinen tukeminen oli sekä konkreettista että henkistä. Isät tarkkailivat synnytyksen etenemistä, ottivat yhteyttä synnytyssairaalaan ja päättivät yhdessä kumppaninsa kanssa, milloin lähteä synnyttämään (16). Synnytyksen aikana isät helpottivat kumppaninsa oloa hieromalla ja koskettamalla (16, 18, 20), tarjoamalla juotavaa (16, 18), avustamalla kivunlievityksessä (7, 12, 18, 20), liikkumisessa (16, 20) sekä hengittämisessä ja ponnistamisessa (7).

Taulukko 9. Isän roolit synnytyksessä

Rooli	Tutkimuksen numero
Aktiivinen tukija	1*, 7, 9, 13, 16, 18/18*, 19, 20
Kannustaja	1*, 12*, 16, 18*, 20
Läheinen tukija (tuttuus)	1*, 9, 12*, 13, 18*
Sivustaseuraaja	2, 14, 16, 17, 20
Voimaannuttava tukija	1*, 12*, 16, 17, 18*
Tiiminjäsen	7, 12*, 16, 20
Henkinen tuki	13, 16, 18/18*
Rauhallisen ilmapiirin luoja	1*, 12*, 18/18*
Saatavilla oleva	1*, 12*, 18/18*
Syntymän todistaja	1*, 9, 20
Asianajaja	1*, 12*
Kokemuksen jakaja	1*, 16
Passiivinen tukija	7, 11
Suojelija	7, 16

*äitien kuvaamana

Synnyttäjän henkinen tukeminen piti sisällään mm. kannustamista (1, 12, 16, 18, 20) ja voimaannuttamista (1, 12, 16, 17, 18). Isät suojelivat kumppaniaan kätkemällä omia huoliaan ja pelkojaan sekä suodattamalla henkilökunnalta tulevaa tietoa (16, 18). Tär-

keitä henkisen tuen muotoja, myös äitien mielestä (1, 12, 18), olivat isän läsnäolo sekä saatavuus (7, 11, 13, 16, 18). Synnyttäjät pitivät kumppaniaan tärkeänä puolestapuhujanaan erityisesti silloin, kun eivät itse siihen kyenneet (1, 12). Myös isät mainitsivat äidin puolesta puhumisen omaksi tehtäväkseen (16). Äidit arvostivat isää rauhallisen ilmapiirin luojana, kannustajana ja rohkaisijana (1, 12, 18). He pitivät kumppaniaan parhaana mahdollisena tukihenkilönä, koska kumppani tuntee hänet läheisesti (1, 12, 18). Myös isät mainitsivat tämän voimavarakseen tukihenkilönä (9, 13, 16). Joidenkin isien oli kuitenkin vaikeaa löytää rooliaan synnytyssalissa, mikä aiheutti ulkopuolisuuden tunteen (7, 11, 14, 16, 20).

6 Pohdinta

Kirjallisuuskatsauksen tulosten mukaan suurin osa isistä osallistui synnytykseen omasta tahdostaan pitäen sitä merkittävänä heidän itsensä, synnyttäjän, parisuhteensa, sekä syntyvään lapseen muodostuvan kiintymyssuhteen kannalta. Isien synnytyskokemukset osoittautuivat pääosin myönteisiksi, vaikka synnytys koettiin usein odotettua vaativammaksi. Kokemuksiin sisältyi laaja ahdistavien tunteiden kirjo etenkin synnyttävän kumppanin pitkän ja kivuliaan avautumisvaiheen aikana. Avuttomuuden, turhautuneisuuden ja pelon tunteet väistyvät helpotuksen, ylpeyden ja suunnattoman ilon tieltä lapsen syntymän hetkellä. Myös Nicholsin (1993: 102) tutkimuksessa lähes puolet isistä kuvasi tunteneensa avautumisvaiheessa avuttomuutta, ahdistusta, uupumusta ja epätietoisuutta sekä vaikeutta nähdä oma puoliso niin kovissa kivuissa. Lapsen synnytyä koettiin iloa ja onnea sekä kunnioitusta kumppania kohtaan (Nichols 1993: 103). Isät kokivat isyytensä alkavan syntymän hetkellä. Draperin (1997: 134) mukaan isän läsnäolo synnytyksessä voi olla merkityksellinen isän roolin kannalta myös tulevaisuudessa.

Isien synnytyskokemukseen vaikuttivat muun muassa kätilön ja muun hoitohenkilökunnan toiminta, kumppanin kipukokemus sekä omat odotukset. Kätilön antaman tuen vaikutus isän onnistuneen synnytyskokemuksen kannalta oli merkittävä. Olemalla läsnä, toimimalla esimerkkinä, antamalla tietoa ja ohjaamalla isää äidin tukemisessa kätilö auttoi isää löytämään itselleen luontevan ja mielekkään roolin synnytyksessä. Isälle oli tärkeää tuntea itsensä tarpeelliseksi ja tulla kohdelluksi osana synnyttävää pariskuntaa. Chapmanin (1992: 118) kaksi vuosikymmentä sitten esittämä ajatus, jonka mukaan kätilön työssä on tärkeää huomioida isän persoonallisuuden, parisuhteen ja pariskunnan odotuksien vaikutukset hänen omaksumaansa rooliin ja rohkaista isää toimimaan itselleen luonteenomaisella tavalla, on edelleen varteenotettava.

Tuloksista nousi esille isien valmistautumattomuus odotettua vaativampaan synnytystapahtumaan. Ikään kuin synnytysvalmennuksessa annettu tieto ei tavoittaisi isiä. Shibli-Kometianin – Brownin (2012) mukaan isien pelko ja avuttomuus johtuvat muun muassa puutteellisesta valmistautumisesta ja kätilön riittämättömästä ohjauksesta. Isät kaipaavat enemmän tietoa, mutta toteavat toisaalta synnytysvalmennuksen olevan hyödytöntä tai jopa lisäävän heidän pelkoja (Hanson – Hunter – Bormann – Sobo 2009: 12). Toisaalta Nicholsin (1993) mukaan isille tulisi antaa realistisempi kuva naisen ko-

kemasta epämukavuudesta synnytyksen aikana, minkä johtopäätöksen tämänkin kirjallisuuskatsauksen tulosten perusteella voi tehdä.

Kirjallisuuskatsauksen luotettavuus pyrittiin takaamaan rajaamalla haut koskemaan vertaisarvioituja (*peer reviewed*) tutkimusartikkeleita. CINAHL-tietokannassa rajaus toteutui, mutta Medline-tietokannassa kyseistä rajausvaihtoehtoa ei ollut. Kuitenkin kirjallisuuskatsaukseen valitut tutkimukset oli julkaistu sarjoissa, joiden julkaisumenetelyyn kuuluu vertaisarvioinnin teettäminen. Näin ollen kirjallisuuskatsauksen aineistoa voitiin pitää luotettavana. Lisäksi aineiston keruussa sovellettiin systemaattisen kirjallisuuskatsauksen menetelmää, jolla pyrittiin takaamaan artikkeleiden valinnan objektiivisuus. Artikkelien haussa ja valinnassa käytetyillä maantieteellisillä rajauksilla pyrittiin yleistettävyyteen suomalaisessa kulttuurissa. Kätilötyön kulttuuri voi toki sisältää vaihtelua katsaukseen valittujen tutkimusmaiden välillä.

Valituista tutkimuksista 11 oli kvalitatiivisia, seitsemän kvantitatiivisia ja kolme näiden yhdistelmiä. Kuvatessaan ihmisen sisäiseen kokemusmaailmaan liittyviä ilmiöitä ja niiden lainalaisuuksia hoitotieteellinen tutkimus, olipa se laadullista tai määrällistä, on lähtökohtaisesti tulkinnanvaraista sisältäen sekä koehenkilöiden että tutkimuksen tekijöiden tulkintoja. Katsauksen tutkimuksissa menetelmänä käytettiin valtaosin haastattelua (12 tutkimuksessa) ja kyselylomaketta (11 tutkimuksessa). Molempien tuloksiin vaikuttavat oleellisesti muun muassa vastaamisen ajankohta ja ympäristö sekä koehenkilön mielentila ja tulkinta kysymyksestä tai väittämästä. Haastattelussa vaikutusta on myös haastattelijan persoonalla ja sisäisellä kokemusmaailmalla. Lisäksi kysymyksen ja väittämän asettelu voivat jo itsessään sisältää oletuksia tai olla johdattelevia. Edelleen kirjallisuuskatsauksen tekijöiden omat kokemukset ja käsitykset tarkasteltavasta ilmiöstä vaikuttivat väistämättä tulosten esittämiseen. Kaikki katsauksen artikkelit olivat englanninkielisiä, mikä lisäsi suomenkielisten tekijöiden tekemien tulkintojen virhemarginaalia. Tulkintojen luotettavuuteen vaikutti myös artikkelien kirjoittajien äidinkieli, joka vain harvalla oli englanti.

Katsaukseen käytettyjen kvalitatiivisten tutkimusten tuloksiin on voitu sisällyttää hyvinkin marginaalisia, jopa yksittäisiä ilmaisuja selittäen isien synnytyskokemuksia. Tämä heijastui myös kirjallisuuskatsauksen tuloksiin, mikä osaltaan selittää isien negatiivisiin kokemuksiin liittyvien tunteiden painottumista. Negatiivisia tunteita käsittelevien tulosten tarkastelussa on hyvä ottaa huomioon myös synnytyksen vaiheiden kesto. Positiiviset synnytyskokemukset ja tunteet korostuvat etenkin lapsen syntymähetkellä,

joka on synnytyksen vaiheista tavallisimmin lyhytkestoisin. Sen sijaan pidempikestoisen synnyttäjälle erityisen kivulias avautumisvaihe voi täten sisältää laajemman kirjon negatiivisia tunteita ja kokemuksia.

Kirjallisuuskatsauksen edellä mainituista, luotettavuutta heikentävistä tekijöistä huolimatta katsauksen tuloksilla voidaan kuvata tarkastelun kohteena ollutta ilmiötä, isän synnytyskokemuksia, totuudenmukaisesti. Katsauksen tarkoitus ei ollut selittää tai ymmärtää ilmiötä täydellisesti, vaan pikemminkin kerätä yhteen erilaisia isien kuvaamia synnytyskokemuksia ja niihin liittyviä tunteita, isän rooleja synnytyksessä sekä isän synnytykseen osallistumisen vaikutuksia sekä isän että äidin näkökulmasta. Myös Hallgrenin ym. (1999: 13) mukaan kätilötyössä tärkeintä on ymmärtää tulevien vanhempien yksilöllisten odotusten ja kokemusten välistä vaihtelua, eikä ainoastaan yleistyksiä heidän odotuksistaan ja kokemuksistaan.

Opinnäytetyön tavoitteena oli koota isien kuvaamia synnytyskokemuksia ja niihin vaikuttavia tekijöitä, joiden avulla kätilö voi tarkastella sekä kehittää omia työskentelytapojaan synnytyksen hoitotyössä ja vaikuttaa osaltaan vallitsevaan synnytyskulttuuriin. Kirjallisuuskatsauksen uskotaan voivan hyödyttää synnytysshuoneessa työskenteleviä kätilöitä, äitiysneuvolan terveydenhoitajia sekä kätilötyön opiskelijoita tarjoamalla tiivistelmän ja luotettavia lähteitä kätilötyön keskeisestä aiheesta.

Lähteet

Bartels, Rosemarie 1999. Experience of childbirth from the father's perspective. *British Journal of Midwifery* 7(11):681-683.

Bondas-Salonen, Terese 1998. How women experience the presence of their partners at the births of their babies. *Qualitative Health Research* 8(6):784-800.

Bäckstrom, Caroline – Hertfelt Wahn, Elisabeth 2009. Support during labour: first-time fathers' de-scriptions of requested and received support during the birth of their child. *Midwifery* 27:67-73.

Capogna, G. – Camorcia, M. – Stirparo, S. 2007. Expectant fathers' experience during labor with or without epidural analgesia. *International Journal of Obstetric Anesthesia* 16:110–115.

Chan, Karen K.L. – Paterson-Brown, Sara 2002. How do fathers feel after accompanying their partners in labour and delivery. *Journal of Obstetrics and Gynaecology* 22(1):11-15.

Chandler, Susan – Field, Peggy Anne 1997. Becoming a father: first-time fathers' experiences of la-bor and delivery. *Journal of Nurse-Midwifery* 42(1):17–24.

Chapman, Linda L. 1991. Searching: Expectant fathers' experience during labor and birth. *Journal of Perinatal and Neonatal Nursing* 4(4):21-29.

Chapman, Linda L. 1992. Expectant fathers' roles during labour and birth. *Journal of Ob-stetric, Gynecologic & Neoatal Nursing* 21 pp. 114–120.

Chapman, Linda L. 2000. Expectant Fathers and Labor Epidurals. *The American Journal of Maternal/Child Nursing* 25(3):133-138.

Dellmann, Thomas 2004. "The best moment of my life": a literature review of fathers' expe-rience of childbirth. *Australian Midwifery Journal of the Australian College of Mid-wives* 17(3):20–26.

Dragonas, T.G. 1992. Greek fathers' participation in labour and care of the infant. *Scand J Caring Sci* 6(3):151–159.

Draper, Janet 1997. Whose welfare in the labour room? A discussion of the increasing trend of fathers' birth attendance. *Midwifery* 13:132-138.

Fenwick, Jennifer – Bayes, Sara – Johansson, Margareta 2012. A qualitative investiga-tion into the pregnancy experiences and childbirth expectations of Australian fathers-to-be. *Sexual and Reproductive Healthcare* 3(1):3-9.

Hall, Elisabeth O.C. 1995. From fun and excitement to joy and trouble. An explorative study of three Danish fathers' experiences around birth. *Scandinavian Journal of Car-ing Sciences* 9:171-179.

Hallgren, Anita – Kihlgren, Mona – Forslin, Lars – Norberg, Astrid 1999. Swedish fa-thers' involvement in and experiences of childbirth preparation and childbirth. *Midwifery* 15:6–15.

Hanson, Suzanne – Hunter, Lauren P. – Bormann, Jill R. – Sobo, Elisa J. 2009. Paternal fears of childbirth: a literature review. *The Journal of Perinatal Education* 18(4):12-20.

Hildingsson, Ingegerd – Cederlöf, Linnea – Widén, Sara 2011. Fathers' birth experience in relation to midwifery care. *Women and Birth*. 24(3):129-136.

Hollins Martin, Caroline J. 2008. A tool to measure fathers' attitudes and needs in relation to birth. *British Journal of Midwifery* 16(7):432-437.

Johansson, Margareta – Rubertsson, Christine – Rådestad, Ingela – Hildingsson, Ingegerd 2012. Childbirth – an emotionally demanding experience for fathers. *Sexual & Reproductive Healthcare* 3:11–20.

Johnson, M.P. 2002. The implications of unfulfilled expectations and perceived pressure to attend the birth on men's stress levels following birth attendance: a longitudinal study. *Journal of Psychosomatic Obstetrics and Gynecology* 23:773-182.

Jordan, Pamela L. 2007. Enhancing understanding of the transition to fatherhood. *International Journal of Childbirth Education* 22(2):4-6.

Kainz, Gisela – Eliasson, Margareta – von Post, Irène 2010. The child's father, an important person for the mother's well-being during the childbirth: a hermeneutic study. *Health Care for Women International* 31:621–635.

Lavender, Tina 1997. Can midwives respond to the needs of fathers? *British Journal of Midwifery* 5(2):92-96.

Longworth, Heather L. – Kingdon, Carol K. 2011. Fathers in the birth room: What are they expecting and experiencing? A phenomenological study. *Midwifery* 27:588-594.

Mesiäislehto-Soukka, Helinä 2005. Perheenlisäys isien kokemana – fenomenologinen tutkimus. Väitöskirja. *Acta Universitatis Ouluensis D 829. Lääketieteellinen tiedekunta. Hoitotieteen ja terveystieteiden laitoksen julkaisu.* Oulu: Oulun yliopisto.

Morton, J. 1966. Fathers in the delivery room - an opposition "standpoint". *Hospital Topics* 44:103-104. In Chapman, Linda L. 1991. Searching: Expectant fathers' experience during labor and birth. *Journal of Perinatal and Neonatal Nursing* 4(4):21-29.

Nichols, Mary R. 1993. Paternal Perspectives of the Childbirth Experience. *Maternal-Child Nursing Journal*. 21(3):99-108.

Olin, Rose-May – Faxelid, Elisabeth 2003. Parents' needs to talk about their experiences of childbirth *Scandinavian Journal of Caring Sciences* 17:153–159.

Premberg, Åsa – Carlsson, Gunilla – Hellström, Anna-Lena – Berg, Marie. 2011. First-time fathers' experiences of childbirth—A phenomenological study. *Midwifery* 27:848-853.

Premberg, Åsa – Taft, Charles – Hellström, Anna-Lena – Berg, Maria 2012. Father for the first time – development and validation of a questionnaire to assess fathers' experi-

ences of first childbirth (FTFQ). *BMC Pregnancy Childbirth* 12(1):35 (Epub ahead of print).

Puputti-Rantsi, Arja. 2009. Isien tuen- ja tiedontarpeet isyydestä, odotusajasta ja synnytyksestä : perhevalmennus isyyteen kasvun tukena. Turun yliopisto, hoitotieteen laitos 2009 60 s. + liitteet. Pro Gradu. Verkkodokumentti <<https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/59889/gradu2009puputti-rantsi.pdf?sequence=1>> Luettu 25.9.2012.

Rosich-Medina, Anais – Shetty, Ashalatha 2007. Paternal experiences of pregnancy and labor. *British Journal of Midwifery* 15(2):66-74.

Sapountzi-Krepia, Despina – Lavdaniti, Maria – Dimitriadou, Alexandra – Psychogiou, Maria – Sgantzios, Markos – He, Hong-Gu – Faros, Eythimios – Vehviläinen-Julkunen, Katri 2010. Fathers' feelings and experience related to their wife/partner's delivery in Northern Greece. *The Open Nursing Journal* 4:48-54.

Shibli-Kometiani, Miriam – Brown Anna M. 2012. Fathers' experiences accompanying labour and birth. *British Journal of Midwifery* 20(5):339-344.

Shu, C. 1973. Husband-fathers in the delivery room? *Hospitals* 47:90-94. In Chapman, Linda L. 1991. Searching: Expectant fathers' experience during labor and birth. *Journal of Perinatal and Neonatal Nursing* 4(4):21-29.

Somers-Smith, Mary J. 1999. A place for the partner? Expectations and experiences of support during childbirth. *Midwifery* 15(2):101–108.

Sullivan, G. 1969. Prenatal care and labor for fathers. *Science Digest* 66:24-28. In Chapman, Linda L. 1991. Searching: Expectant fathers' experience during labor and birth. *Journal of Perinatal and Neonatal Nursing* 4(4):21-29.

Tuomi, Jouni – Sarajärvi, Anneli 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 6., uudistettu laitos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Vallimies-Patomäki, Marjukka 1998. Synnytys naisen ja miehen kokemana. Tutkimus hoito-käytäntöjen yhteyksistä synnytystapaan ja synnytyskokemukseen. Kuopion yliopiston julkaisuja E. Yhteiskuntatieteet 64. Kuopio: Kuopion yliopisto.

Vehviläinen-Julkunen, Katri – Liukkonen, Anja 1998. Fathers' experiences of childbirth. *Midwifery* 14(1):10–17.

Wikander, Birgitta – Theorell, Töres 1997. Fathers' experience of childbirth and its relation to crying in his infant. *Scandinavian Journal of Caring* 11:151-158.

Wöckel, Achim – Schafer, Eberhard – Beggel, Anna – Abou-Dakn, Michael 2007. Getting ready for birth: impending fatherhood. *British Journal of Midwifery* 15(6):344-348.

CINAHL -tietokannassa (Ovid) tehdyt kirjallisuushaut

HAKU	HAKUSANAT	HAKU-TULOSTEN LKM
1	AB ¹ father* AND AB (birth* OR childbirth* OR labor*)	684
2	AB father* AND AB (birth* OR childbirth* OR labor*) AND AB (anxi* OR emoti* OR expect* OR experienc* OR fear* OR feel* OR need* OR role* OR significa* OR support*)	542
3	TI ² father* AND AB (birth* OR childbirth* OR labor*)	182
4	TI father* AND AB (birth* OR childbirth* OR labor*) AND AB (anxi* OR emoti* OR expect* OR experienc* OR fear* OR feel* OR need* OR role* OR significa* OR support*)	163
5	MH ³ fathers AND AB (birth* OR childbirth* OR labor*)	242
6	MH fathers AND TI (birth* OR childbirth* OR labor*)	83
7	MH fathers AND MH childbirth	39
8	TI father* AND TI (birth* OR childbirth* OR labor*)	58
9	AB father* AND MH childbirth	70

¹AB=abstrakti, ²TI=otsikko ja ³MH=asiasana

Medline -tietokannassa (Ovid) tehdyt kirjallisuushaut

HAKU	HAKUSANAT	HAKU-TULOSTEN LKM
1	AB ¹ father* AND AB (birth* OR childbirth* OR labor*)	2355
2	AB father* AND AB (birth* OR childbirth* OR labor*) AND AB (anxi* OR emoti* OR expect* OR experienc* OR fear* OR feel* OR need* OR role* OR signfica* OR support*)	1535
3	TI ² father* AND AB (birth* OR childbirth* OR labor*)	295
4	TI father* AND AB (birth* OR childbirth* OR labor*) AND AB (anxi* OR emoti* OR expect* OR experienc* OR fear* OR feel* OR need* OR role* OR signfica* OR support*)	245
5	MH ³ fathers AND AB (birth* OR childbirth* OR labor*)	590
6	MH fathers AND TI (birth* OR childbirth* OR labor*)	168
7	MH fathers AND MH parturition	33
8	TI father* AND TI (birth* OR childbirth* OR labor*)	78
9	AB father* AND MH parturition	50

¹AB=abstrakti,²TI=otsikko

ja

³MH=asiasana

Kirjallisuuskatsauksen tutkimusten tarkoitukset ja päätulokset

Tutkimus	Tarkoitus	Päätulos
1	Tutkia äitien kokemusta isien läsnäolosta synnytyksessä	Isän läsnäolo helpotti äitien yksinäisyydestä, kivusta ja epätietoisuudesta johtuvaa kärsimystä synnytyksen aikana, sekä antoi naiselle voimia kestää kärsimystä ja mahdollisti ilon jakamisen puolisonsa kanssa.
2	Tutkia miten ensi kertaa isäksi tulevat kuvaavat toivomaansa ja saamaansa tukea säännöllisen synnytyksen aikana	Tuen kuvaaminen voitiin esittää yhden pääteeman avulla: ”olla mukana tai jäädä ulkopuolelle” sisältäen seuraavat kategoriat: salliva ilmapiiri, tasapainottava osallistuminen, nähdäksi tuleminen ja ulkopuolisuuden tunne. Isät haluavat tulla nähdäksi yksilönä, joka on osa synnyttävää pariskuntaa.
3	Tutkia isien kokemusta synnytyksestä epiduraalipuudutuksen kanssa ja ilman sitä	Isät, joiden kumppani ei saanut epiduraalipuudutusta tunsivat läsnäolonsa ongelmalliseksi ja tarpeettomaksi. Äidin epiduraalipuudutus kolminkertaista isien tunteukset avuliaisuudesta ja oli yhteydessä parempaan osallistumiseen sekä vähäisempään stressiin ja ahdistukseen.
4	Tutkia isien kokemuksia ensimmäisen lapsensa syntymästä	Isät odottivat tulevansa kohdelluiksi osana synnyttävää pariskuntaa, mutta he saivatkin tukijan roolin. Synnytys oli odotettua työläämpää. Isät kätkivät pelon tunteet kumppaniltaan. Kunnioitus kumppania kohtaan lisääntyi.
5	Kuvata ja selittää isien synnytyskokemuksia synnyttäjän saadessa epiduraalipuudutuksen	Epiduraalipuudutuksen ansiosta ”menetän hänet” – tunne vaihtui ”sain hänet takaisin” –tunteeseen.
6	Tutkia ja kuvata miesten odotuksia raskauteen ja synnytykseen liittyen	Monet isät eivät tieneet mitä odottaa synnytykseen liittyen, vaan omaksuivat kumppaninsa odotukset. Miesten odotukset liittyivät vauvan terveyteen ja nopeaan, helppoon ja luonnolliseen synnytykseen mahdollisimman vähäisillä puuttumisilla ja lääkkeettömään kivunlievitykseen. Uudelleen synnyttäjien kumppanit olivat rentoutuneempia ja tunsivat olonsa mukavammaksi ja toivoivat tervettä lasta sekä komplisoitumatonta synnytystä.
7	Havaita synnytykseen valmistautumiseen ja synnytykseen liittyviä odotuksia ja kokemuksia	Synnytykseen osallistuminen oli odotettua vaativampaa. Isät tunsivat olevansa valmistautumattomia ennalta arvaamattomaan prosessiin, ajan ja kivun kokemukseen, synnyttäjän toimintaan sekä omiin reaktioihinsa. Tekijöiden mielestä ”ratkaisevasti sitoutuneet” (vitally involved) isät hallitsivat hämmentäviä avuttomuuden tunteita, tukivat kumppaniaan ja kokivat lapsensa kohtaamisen myönteisenä.
8	Tunnistaa positiivisen synnytyskokemuksen omaavat isät ja tutkia kätilötyöhön liittyviä tekijöitä, jotka myötävaikuttivat positiivisen kokemuksen syntyyn	Suurin osa isistä koki synnytyksen positiivisena. Kätilön antama tuki, jatkuva läsnäolo synnytyshuoneessa ja synnytyksen etenemisestä annettu informaation myötävaikuttivat positiivisen kokemuksen syntyyn.
9	Kehittää asteikko, jolla kätilöt voivat mitata isien asenteita ja tarpeita synnytykseen osallistumiseen liittyen	Kätilöt voivat edistää positiivisen synnytyskokemuksen muodostumista isien enemmistön kohdalla.
10	Tutkia isien synnytyskoke-	Suurimmalla osalla isistä oli positiivinen synnytyskoke-

Tutkimus	Tarkoitus	Päätulos
	muksia ja tekijöitä, jotka johtavat negatiiviseen synnytyskokemukseen	mus. Vähemmän positiivinen synnytyskokemus liittyi keisarileikkaukseen, avustettuun alatiesynnytykseen ja tyytymättömyyteen kumppanin saamaan lääketieteelliseen apuun (medical care). Myös henkilökunnan pätevyys ja suhtautuminen isään vaikuttivat synnytyskokemukseen.
11	Tutkia isien kokemaa subjektiivista stressiä heidän kumppaniensa raskauden ja synnytyksen aikana sekä 6 viikkoa synnytyksen jälkeen	Isien stressitaso nousi raskauden, synnytyksen ja synnytyksen jälkeisen ajan aikana. Stressitaso oli korkeimmillaan synnytyksen aikana synnytykseen osallistuvilla miehillä. Korkein stressitaso mitattiin isillä, jotka tunsivat, etteivät täyttäneet rooliodotuksia tai kokivat painostusta osallistua synnytykseen.
12	Tutkia äitien kokemuksia isien läsnäolosta synnytyksessä	Isä on tärkeä ihminen äidin hyvinvoinnin kannalta synnytyksessä.
13	Tutkia ensi kertaa isiksi tulevien tietämystä ja tuntemuksia tulevaan synnytykseen liittyen	Tuki, informaatio ja rooliristiriita nousivat pääteemoiksi.
14	Tutkia isien rooleja, odotuksia ja merkityksiä, joita liittyy heidän läsnäolonsa synnytyksessä	Neljä pääteemaa: isien yhteyden katkeaminen raskauden ja synnytykseen, isien etäällä olo synnytystapahtumissa, hallinta ja isyyden alkaminen syntymässä ja yhteyden uudelleen muodostuminen
15	Kuvata vanhempien kokemuksia synnytyksestä ja heidän näkemyksiään synnytyskeskusteluun liittyen	Suurin osa vanhemmista kokee tarvetta puhua synnytyksestä.
16	Kuvata isien synnytyskokemuksia	Isien tasapainottelu euforian ja piinan välimaastossa. Neljä esiin nousevaa teemaa: prosessi tuntemattomaan, vastavuoroisesti jaettu kokemus, suojella ja tukea kumppania ja olla alttiina kätkettyjen vahvojen tunteiden kanssa.
17	Tutkia isien tuntemuksia ja kokemuksia vaimonsa/kumppaninsa synnytykseen liittyen	Isien tuntemukset vaimostaan/kumppanistaan olivat hyvin positiiviset, koska suurin osa miehistä oli ylpeä tullessaan isäksi ja tunsivat rakkautta ja kiitollisuutta kumppaniaan kohtaan. Puolet isistä tunsivat itsensä ahdistuneiksi ja hermostuneiksi.
18	Tutkia ensisynnyttäjien odotuksia puolison tuesta synnytyksen aikana. Tutkia isien ajatuksia ja tuntemuksia tukijan rooliinsa liittyen, ja kuinka hyvin isät kokivat selviytyneensä.	Isien antama tuki herätti hyvin positiivista vastetta äideissä. Isät kokivat olleensa avuksi synnytyksen aikana. Isät kokivat synnytyksen myös stressaavaksi.
19	Tutkia, miten synnytykseen osallistuvat isät kokevat tapahtuman, mitä he tuntevat synnytyksessä ja miten he ymmärtävät synnytyksen merkityksen	Nuoret isät sekä ensi kertaa isiksi tulevat tunsivat epä-mukavuutta synnytyksessä muita useammin. Melkein kaikilla isillä oli positiivisia kokemuksia. Isät luottivat henkilökuntaan. Isät kokivat synnytyksessä läsnäolon tärkeäksi isyyteen kasvun kannalta. Kumppanin kipu ja oma avuttomuus sen suhteen oli vaikein asia synnytyksessä.
20	Tutkia isien synnytyskokemuksien ja vastasyntyneiden itkuisuuden välistä yhteyttä	Synnytyskomplikaatiot korreloivat merkittävästi vastasyntyneen itkuisuuden kanssa. Avuttomuuden ja syyllisyyden tunteet sekä tuntemukset henkilökunnan negatiivisesta käyttäytymisestä olivat yleisempiä niiden isien

Tutkimus	Tarkoitus	Päätulos
21	Tutkia, miten miespuolisen synnytyslääkärin vetämä ylimääräinen synnytysvalmennuskerta ilman äitien läsnäoloa vaikuttaa isien (ja äitien) synnytyskokemukseen	joukossa, jotka kokivat synnytyksen negatiivisena. Ylimääräiseen, miespuolisen synnytyslääkärin isille vetämään synnytysvalmennuskertaan osallistuneet isät tunsivat olevansa paremmin valmistuneita synnytykseen ja kokivat sen positiivisempänä. Kokemus onnistumisesta tukijan ja auttajan roolissa synnytyksen aikana vahvistui intervention ansiosta. Myös äidit kokivat kumpuniensa tuen paremmaksi verrokkiryhmään verrattuna.